

सर्व कायदेशीर अथवा न्यायालयीन विवादासाठी या आदेशाचा इंग्रजी अनुवाद अधिग्राह्य धरण्यात येईल.

वनजमिन-रायगड

राष्ट्रीय महामार्ग क्र.१७ याच्या कि.मी.२०/१०० ते ८४/१०० या क्षेत्रातील महामार्गाच्या चौपदरीकरणासाठी २३.६८६५ हे. इतकी संरक्षित, राखीव, संपादित खाजगी वन आणि अवर्गीकृत वनजमिन वळती करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

महसूल व वन विभाग

शासन आदेश क्रमांक: एफएलडी-१३१३/प्र.क्र.५५/फ-१०

मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.

दिनांक २४/०१/२०१४

वाचा:-

- १) प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांचे पत्र क्र.डेस्क-१७/एनसी/II/आयडी-१२१५७/(४६)/२३४५/१२-१३, दिनांक २४/१/२०१३
- २) महाराष्ट्र शासन, महसूल व वन विभागाचे पत्र समक्रमांक दिनांक २१/३/२०१३
- ३) पर्यावरण व वन मंत्रालय, भारत सरकार यांचे पत्र क्र.६-एमएचसी- ०२५/२०१३-बीएचओ, दिनांक १४/६/२०१३
- ४) प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांचे पत्र क्र.डेस्क-१७/एनसी/II/आयडी-१२१५७/(४६)/७०१/१३-१४, दिनांक ३१/७/२०१३
- ५) क्षेत्रीय मुख्य वनसंरक्षक, भारत सरकार, पर्यावरण व वन मंत्रालय यांचे पत्र क्र.६-एमएचसी- ०२५/२०१३-बीएचओ/१३५२, दिनांक २३/८/२०१३

आदेश :-

ज्याअर्थी, प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांनी महाव्यवस्थापक व प्रकल्प संचालक, भारतीय राष्ट्रीय महामार्ग प्राधिकरण, पनवेल यांच्याकडून प्राप्त झालेला रायगड जिल्ह्यातील राष्ट्रीय महामार्ग क्र.१७ च्या कि.मी.२०/१०० ते ८४/१०० या क्षेत्रातील महामार्ग चौपदरीकरणासाठी रायगड जिल्ह्यातील २३.६८६५ हेक्टर इतकी वनजमिन वळती करण्याचा प्रस्ताव राज्य शासनास उपरोक्त अ.क्र.१ येथील पत्रानुसार सादर केला होता.

आणि ज्याअर्थी, राष्ट्रीय महामार्ग क्र.१७ हा भारत सरकारचा जनहितार्थ प्रकल्प असून, भारत सरकारच्या वन (संवर्धन) अधिनियम, १९८० च्या मार्गदर्शक सूचनानुसार प्रकल्प स्थळ विवक्षित (site specific) आहे. तसेच या महामार्गाच्या सध्या अस्तित्वातील संरचनेवर महामार्गाच्या रुंदीकरणाच्या दृष्टीने चौपदरीकरण हाती घेण्यासाठी पर्यायी वनेत्तर जमिन उपलब्ध नसल्याची बाब विचारात घेण्यात आली.

आणि ज्याअर्थी, महाराष्ट्र शासनाने या प्रस्तावाची काळजीपूर्वक छाननी केल्यानंतर वन (संवर्धन) अधिनियम, १९८० च्या कलम-२ अन्वये २३.६८६५ हेक्टर वनजमिन वळती करण्याची भारत सरकारला शिफारस केली होती.

आणि ज्याअर्थी, भारत सरकारने या प्रस्तावावर नीट विचार करून, राज्य शासनाने वन (संवर्धन), अधिनियम, १९८० च्या कलम-२ खाली सादर केलेल्या प्रस्तावास वरील अ.क्र.-३ अन्वये तत्त्वतः मंजुरी

दिलेली आहे. ही मंजुरी भारत सरकारच्या दिनांक १४/६/२०१३ च्या पत्रात नमुद केलेल्या अटींची पूर्तता प्रकल्प यंत्रणा करेल याच्या अधीन राहून प्रदान केली आहे.

आणि ज्याअर्थी, प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांनी त्यांच्या वरील अ.क्र.-४ येथील पत्रान्वये अटी पूर्तता अहवाल अतिरिक्त प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (केंद्रीय), क्षेत्रिय कार्यालय, पर्यावरण व वन मंत्रालय, भारत सरकार, भोपाळ यांना सादर केला होता.

आणि ज्याअर्थी, क्षेत्रिय मुख्य वनसंरक्षक, प्रादेशिक कार्यालय, पर्यावरण व वन मंत्रालय, भारत सरकार, भोपाळ यांनी रायगड जिल्ह्यातील २३.६८६५ हेक्टर इतकी वनजमिन उपरोक्त प्रकल्पासाठी काही अटींसह वरील अ.क्र.-५ येथील पत्रान्वये वळती करण्यास अंतिम मान्यता दिली आहे.

आणि म्हणून आता महाराष्ट्र शासन याद्वारे असे निर्देश देत आहे की, प्रकल्प प्राधिकरण म्हणजेच महाव्यवस्थापक व प्रकल्प संचालक, भारतीय राष्ट्रीय महामार्ग प्राधिकरण, पनवेल यांनी राष्ट्रीय महामार्ग क्र.१७ च्या कि.मी. २०/१०० ते कि.मी. ८४/१०० या क्षेत्रातील चौपदरीकरणासाठी प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांच्या पत्रासह जोडलेल्या प्रकल्प प्रस्तावात अधिक तपशिलात नमुद केलेले आणि खाली दिलेल्या अनुसूचीमध्ये नमूद केलेली, ज्यामध्ये संरक्षित, राखीव, संपादित खाजगी वन आणि अवर्गीकृत वनजमिन समाविष्ट आहे, अशी एकूण २३.६८६५ हेक्टर वनजमिन या प्रस्तावासाठी वळती करण्यात यावी. हे वळतीकरण भारत सरकारच्या दिनांक २३/०८/२०१३ च्या पत्रातील अटी व शर्तीच्या पूर्ततेच्या अधीन राहून तसेच खालील अटींच्या पूर्ततेनंतर पूर्ण करण्यात यावे.

- १) वर नमुद केलेल्या भारत सरकारच्या तत्त्वतः मान्यता व अंतिम मान्यतेच्या पत्रातील विहित केलेल्या सर्व अटींचे प्रकल्प यंत्रणा अनुपालन करेल. प्रकल्प यंत्रणा सर्व अटींचे तंतोतंत अनुपालन करेल याची मुख्य वनसंरक्षक (प्रा), ठाणे हे खात्री करतील. मुख्य वनसंरक्षक (प्रा), ठाणे याबाबतचा अहवाल वेळोवेळी अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक तथा केंद्रस्थ अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांना सादर करतील.
- २) वन (संवर्धन) अधिनियम, १९८० व त्याअंतर्गत केलेले नियम आणि मार्गदर्शक सूचना व या आदेशातील अटींपैकी कोणत्याही अटींचे अनुपालन न करणे हे वन (संवर्धन), १९८० चा भंग ठरेल आणि त्याप्रमाणे याबाबत वैधानिक कारवाई करण्यात येईल.
- ३) उपरोक्त अटींपैकी कोणत्याही अटींचे अनुपालन न केल्यास (non compliance) संबंधित विभागीय वन अधिकारी, वन (संवर्धन) अधिनियम, १९८० अंतर्गत दिनांक २५/१०/१९९२ रोजी निर्गमित केलेल्या मार्गदर्शक सूचनातील कलम १.९ नुसार अहवाल राज्य शासनमार्फत क्षेत्रिय मुख्य वनसंरक्षक, पश्चिम क्षेत्र, पर्यावरण व वन मंत्रालय, भारत सरकार, भोपाळ यांना सादर करतील.

अनुसूची

अलिबाग विभाग	
रोहा तालुका	१३.०३२५ हे.
पेण तालुका	३.२८२० हे.
एकूण क्षेत्र	१६.३१४५ हे.
रोहा विभाग	
माणगांव तालुका	०.७२९३ हे.
रोहा तालुका	६.६४२७ हे.
एकूण क्षेत्र	७.३७२० हे.
दोन्ही विभाग मिळून एकूण	२३.६८६५ हे.

सदर शासन आदेश महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१४०१२४१६२४०१२३१९असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(संजीव गौड)

सह सचिव (वने)

प्रत- टप्पा-१ व टप्पा-२ च्या मंजूरी आदेशासह वरील आदेश आपल्या वेबसाईटवर अपलोड करण्याच्या विनंतीसह :

१. सचिव, पर्यावरण व वन मंत्रालय, भारत सरकार, नवी दिल्ली
२. सचिव, सडक परिवहन व महामार्ग मंत्रालय, भारत सरकार, नवी दिल्ली.
३. प्रादेशिक मुख्य वनसंरक्षक, क्षेत्रीय कार्यालय, पर्यावरण व वन मंत्रालय, भारत सरकार, भोपाळ

प्रत :

१. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वनबल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर
२. प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन्यजीव), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर
३. अतिरिक्त मुख्य सचिव (महसूल), महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
४. प्रधान सचिव (वने), महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
५. प्रधान सचिव, आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई
६. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक तथा केंद्रस्थ अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर
७. अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (संधारण), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर
८. सह सचिव (श्री.गौड/श्री.फारुकी), महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
९. महाव्यवस्थापक व प्रकल्प संचालक, भारतीय राष्ट्रीय महामार्ग प्राधिकरण, पनवेल
१०. मुख्य वनसंरक्षक (प्रा), ठाणे
११. जिल्हाधिकारी, रायगड
१२. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, रायगड

१३. उप वनसंरक्षक, अलिबाग / रोहा

१४. निवडनस्ती (फ-१०)

२. जिल्हाधिकारी, रायगड, मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद रायगड व उप वनसंरक्षक, अलिबाग / रोहा यांना निर्देशित करण्यात येते की, वरील आदेशाची प्रत स्थानिक संस्था, पंचायत, नगरपालिका, नगरपरिषद आणि संबंधित शासकीय कार्यालयांचे प्रमुख यांना पाठविण्यात यावी. तसेच त्यांनी वरील आदेश त्यांच्या कार्यालयातील सूचना फलकावर तसेच वरील कार्यालय प्रमुखांच्या सूचना फलकावर सर्वसामान्य जनतेच्या माहितीसाठी प्रदर्शिले जातील याची खात्री करावी.

३. महाव्यवस्थापक व प्रकल्प संचालक, भारतीय राष्ट्रीय महामार्ग प्राधिकरण, पनवेल यांना निर्देशित करण्यात येते की, वन मंजूऱ्यांचे सर्व आदेश एक स्थानिक भाषेतील व एक इंग्रजी भाषेतील प्रसिध्द अशा दोन दैनिक वृत्तपत्रात प्रसारित करावेत.

४. महाव्यवस्थापक व प्रकल्प संचालक, भारतीय राष्ट्रीय महामार्ग प्राधिकरण, पनवेल यांना निर्देशित करण्यात येते की, वन मंजूऱ्यांच्या सर्व आदेशांची प्रत स्थानिक स्वराज्य संस्था, पंचायत, नगरपालिका, नगरपरिषद आणि संबंधित शासकीय कार्यालयांचे प्रमुख यांना पाठविण्यात यावी.

५. स्थानिक स्वराज्य संस्था, पंचायत, नगरपालिका, नगरपरिषद आणि संबंधित शासकीय कार्यालयांचे प्रमुख यांना निर्देशित करण्यात येते की, आदेशांची प्रत मिळाल्यापासून ३० दिवसापर्यंत सदर आदेश सूचना फलकावर प्रदर्शित करावे.

Forest Land – Raigad
Diversion of 23.6865 ha. Protected,
Reserved, Acquired Private Forest and
Unclassed Forest land for widening (Four
lanes) of National Highway no. 17 between
Panvel and Indapur - Km 20/100 to 84/100.

Government of Maharashtra
Revenue and Forest Department
Government Order No.: FLD 1313/CR 55/F-10
Mantralaya, Mumbai 400032.
Date: 24/01/2014

Read -

1. Letter from Principal Chief Conservator of Forests (Head of Forest Force), Maharashtra State, Nagpur, no. Desk-17/NC/II/I.D.12157/(46)/2345/12-13, dated 24th January, 2013.
2. Letter from Government of Maharashtra of even no. dated 21st March, 2013.
3. Letter from Ministry of Environment & Forests, Government of India no. 6-MHC 025/2013-BHO, dated 14th June, 2013.
4. Letter from Principal Chief Conservator of Forests (Head of Forest Force), Maharashtra State, Nagpur, no. Desk-17/NC/II/I.D.12157/(46)/701/13-14, dated 31st July, 2013.
5. Letter from Regional Chief Conservator of Forests, Government of India, Ministry of Environment & Forests, Bhopal no. 6-MHC 025/2013-BHO/1352, dated 23rd August, 2013.

Order :-

Whereas Principal Chief Conservator of Forests (Head of Forest Force) Maharashtra State, Nagpur has submitted a proposal from General Manager and Project Director, National Highway Authority of India, Panvel for diversion of 23.6865 ha. of forest land in Raigad District of Maharashtra for the widening (Four lanes) of section between Panvel and Indapur Km 20/100 to 84/100 of National Highway no. 17, to the State Government vide his letter referred at sr. no. 1 above.

AND whereas, National Highway No-17, is a public project of Government of India, and as per Government of India, Forest (Conservation) Act, 1980 guidelines the project is site specific and in absence of alternative land for undertaking Four lanning in view of necessity of widening along existing alignment was considered.

AND whereas, Government of Maharashtra after careful scrutiny and consideration, has recommended it to the Government of India to divert the 23.6865 ha. of forest land for the above project under section 2 of Forest (Conservation) Act, 1980.

AND whereas, Government of India after due consideration, granted in-principle approval to above proposal submitted by Government of Maharashtra for diversion of forest land under section 2 of Forest (Conservation) Act, 1980, vide its letter referred at sr. no. 3 above. Government of India accorded approval subject to fulfillment of certain conditions mentioned in its letter dated 14th June 2013, by the Project Authority.

AND whereas, Principal Chief Conservator of Forests (Head of Forest Force) Maharashtra State, Nagpur has submitted compliance of those conditions vide its letter referred at sr. no. 4 above to Additional Principal Chief Conservator of Forests (Central), Regional Office, Government of India, Bhopal.

AND whereas Chief Conservator of Forests, Regional Office, Ministry of Environment & Forests, Government of India, Bhopal accorded final approval under section 2 of Forest (Conservation) Act, 1980, for the diversion of 23.6865 ha. of forest land in Raigad District of Maharashtra for the purpose of above National Highway project with certain conditions, vide its letter referred at sr. no. 5 above.

NOW, therefore, Government of Maharashtra hereby directs that the forest land area of 23.6865 ha. consisting of Protected, Reserved, Acquired Private Forest and Unclassed Forest, more specifically described in the proposal submitted vide letter mentioned

at sr. no.-1 here in above from Principal Chief Conservator of Forests (Head of Forest Force), Maharashtra State, Nagpur and as per details given in the Schedule given below, be diverted to the Project Authority, i. e. General Manager and Project Director, National Highway Authority of India, Panvel for widening of National Highway no. 17 between Panvel and Indapur Kms. 20/100 to 84/100. The diversion shall be effected subject to the terms and conditions mentioned in the letter dated 23/08/2013 of Government of India. This approval for diversion of forest land is also subject to compliance of following conditions by the User Agency-

1. The Project Authority shall comply with all the conditions stipulated in the in-principle and final approval letters of Government of India, referred above. The Chief Conservator of Forest (Territorial), Thane shall ensure the strict compliance of the conditions by the Project Authority. CCF will furnish the report in this regard to Additional Principal Chief Conservator of Forests and Nodal Officer, Maharashtra State, Nagpur from time to time.
2. Non compliance of any of the conditions mentioned in this order and Rules and Guidelines made / issued under Forest (Conservator) Act, 1980, shall amount to violation of Forest (Conservator) Act, 1980 and action would be taken accordingly.
3. In case of non-compliance of any of the above conditions, the concerned Divisional Forest Officer shall report through the State Govt. to Regional Chief Conservator of Forests, Government of India, Ministry of Environment & Forests, Bhopal as per procedure laid down in the clause 1.9 of guidelines on 25/10/1992 under the Forest (Conservation) Act, 1980.

SCHEDULE

Alibag Division	
Roha Taluka	13.0325 Ha.
Pen Taluka	3.2820 Ha.
Total Area	16.3145 Ha.
Roha Division	
Mangaon Taluka	0.7293 Ha.
Roha Taluka	6.6427 Ha.
Total Area	7.3720 Ha.
Grand Total	23.6865 Ha.

This Government Order of Maharashtra Government is available at the website www.maharashtra.gov.in. Reference no. for this is 201401241624012319 This order has been signed digitally.

By order and in the name of the Governor of Maharashtra.

(Sanjeev Gaur)

Joint Secretary to the Government of Maharashtra

Copy forwarded with request to upload this order on their website along with the Stage-I and Stage-II clearances to :

1. Secretary, Ministry of Environment & Forests, Government of India, New Delhi
2. Secretary, Ministry of Road Transport and Highways, Government of India, New Delhi
3. Regional Chief Conservator of Forests, Ministry of Environment & Forests, Government of India, Regional Office, Western Region, Bhopal

Copy to :

1. Principal Chief Conservator of Forests, (HoFF), Maharashtra State, Nagpur

2. Principal Chief Conservator of Forests, (Wildlife), Maharashtra State, Nagpur
3. Addl. Chief Secretary (Revenue), Revenue & Forest Department, Mantralaya, Mumbai
4. Principal Secretary (Forests), Revenue & Forest Department, Mantralaya, Mumbai
5. Principal Secretary, Tribal Development Department, Mantralaya, Mumbai
6. Additional Principal Chief Conservator and Nodal Officer, Maharashtra State, Nagpur.
7. Additional Principal Chief Conservator (Conservation), Maharashtra State, Nagpur.
8. Joint Secretary (Shri Gaur/Shri Faruqi), Revenue & Forest Department, Mantralaya, Mumbai
9. General Manager and Project Director, National Highway Authority of India, Panvel
10. Chief Conservator of Forests (Territorial), Thane
11. Collector, Raigad
12. Chief Executive Officer, Zilla Parishad, Raigad
13. Deputy Conservator of Forests, Alibaug / Roha, District Raigad
14. Select File, Desk F-10.

2. Collector Raigad, CEO, ZP, Raigad and Deputy Conservator of Forests, Alibaug / Roha, District Raigad are hereby directed to forward the copy of this order to concerned Heads of Local Bodies, Panchayats, Municipal Bodies in addition to the relevant offices of the Government and they shall also ensure the display of this order on their notice board as well as on the notice board of local self government bodies for the information of general public.

3. General Manager and Project Director, National Highway Authority of India, Panvel is hereby directed that they should publish the entire forest clearances granted in verbatim along with the conditions and safe guards imposed by the Central Government in Stage-I & Stage-II forest clearance in two widely circulated daily news papers, one in vernacular language and other in English language.

4. General Manager and Project Director, National Highway Authority of India, Panvel is hereby directed that they should submit the copies of the forest clearance to the Heads of Local Bodies, Panchayats, Municipal Bodies in addition to the relevant offices of the Government.

5. Heads of Local Bodies, Panchayats and Municipal Bodies in addition to the relevant offices of the Government are hereby directed to display the same for 30 days from the date of receipt for the information of general public.